

REDACTIUNEA,
Administrația și Tipografia,
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu
se primesc. Manuscrisurile
nu se întorc.

INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și a
comandărilor Stroul de anunțuri:
în Viena: M. Dukes Nachf.
Dr. Augenthaler & Emerich Leoner,
Schueler, Rudolf Bosa,
L. Oppella Nachf. Anton Oppell.
în Budapesta: A. V. Goldber-
ger, Eitel Bernat. în Ham-
burg: Maroy & Liebmann.

PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
cundă pe o coloană 6 or.
— Publicări mai dese după
tarif și învoială.

RECLAME pe pagina a 8.a o
ziară 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se primumă la toate ofi-
ciile poștale din țară și din
afară și la d-nii colecători.

Abonamentul pentru Brașov
Administrația, Piața mare
Târgului Inului Nr. 90, etajul
I.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 or.
v. a. sau 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 252.

Brașov, Luni-Marți 14 (27) Noembrie.

1900.

Urnirea acțiunii guvernului.

Intre cele ce se petrec sub pă-
rintesca oblăduire unghurască, pôte
că este la loc a lua notiță de „ma-
rele și patrioticul“ fapt sêvșit de
orașul Hodmezövasarhely din Ungă-
ria, prin care acest oraș a'a eterni-
tat în analele șovinismului maghiar
violent. E vorba de consimțământul
și aprobarea, ce a dat-o represen-
tanța numitului oraș în ședința ei
dela 21 a lunii curente la hotărîrea
luată numai de curînd de congregația
șecuiască din Sepsi-Sân-Georgiu cu
privire la modificarea legii de na-
ționalitate.

Șoviniștii din Hodmezövasarhely
au creșut, că-și vor câștiga un deo-
sebit merit „patriotic“, decă ei vor
aicei dintâi, cari vor da în glasul
patrioților Șecui. E foarte semnifica-
tivă purtarea acêsta în momentele,
când guvernul Szell, care se laudă
a fi razimul adevăratului liberalism,
al dreptului și al dreptății în Tera
unghurască, face pregătiri uriașe pen-
tru viitorul sa acțiune, ce se țice,
că țintesc la o nouă ordine de lu-
curi.

Fără îndoială, că exemplul dat
de numitul municipiu va mai avé
imitatori — căci cei cu capetele
sucite și creerii scrinții sunt mulți
de tot în „fericita“ Ungaria. Am
înregistrat ca curiositate votul ora-
șului Hodmezövasarhely, care spri-
jinisce nisuițele dușmane naționali-
tăților, deși nu-i dăm vre-o impor-
tanță deosebită.

Incât pentru „acțiunea“, ce vré
sê o desfășure guvernul este de no-
tat numirea a trei noi membrii în
camera magnaților și programul sta-
bilit pentru lucrările dietei în ultima
ei sesiune. În săptămâna acêsta dieta
va începe desbaterea bugetului,
care, se crede, că anevoie se va puté
termina anul acesta. De aceea va fi
de lipsă sê cêră indemnitate. După
încheierea desbaterei bugetare se
crede, că guvernul va presenta ca-
merei trei proiecte de lege impor-
tante și adecă, unul despre simpli-
ficarea administrației, altul des-
pre reforma legii privitoare la căile
ferate vicinale și în fine un proiect
despre revisuirea legii de incompati-
bilitate.

Tôte aceste proiecte vor fi pre-
sentate, cum se asigură, încă în
luna lui Ianuarie. Cel privitor la
simplificarea administrației ar avé
scopul de a pregăti marea reformă
administrativă. Er încât pentru re-
visuirea legii de incompatibilitate,
acêsta a fost prevădută încă de pac-
tul încheiat între partidele maghiare
și e vorba ca cu desbaterea și vo-
tarea acestui proiect, care are sê
întregescă legea despre judicatura
Curiei în afacerile electorale, sê se
termine activitatea actualiei diete.

Cam ce importanță pôte avé
rezolvarea cesiunii incompatibili-
tății se pôte vedé din împrejurarea
că în dietă sunt vre-o 40—50 inși,
pe cari de aceea i-au pus în fruntea
diferitelor bănci și întreprinderi, fiind-

că sunt deputați și fiind-că la adu-
cerea legilor îngrijesc de interesele
acestor bănci și întreprinderi. Nu mai
puțin decăt două milioane de corone se
plătesc anual directorilor acelor bănci
în număr de 40—50. Aceștia din
urmă formeză clica celor bogăți și
influenți.

Dér este bine știut cum s'a
format și se sustine clica celor cari
dau direcțiunea chiar în conducerea
statului. Nouă ni-se pare însă, că
legile, séu modificările de legi, cari
au de scop purificarea partidului
dela putere — căci numai acest
partid beneficiază de veniturile grase
ce le dau băncile și întreprinderile
— nu vor avé rezultatul așteptat
de puținii, cari doresc în serios
acea purificare. Temerea decî nu
este nefundată, că legea, cum s'a
întemplat și până acum, va rămâne
mai mult pe hârtia, orî-cât de bine
și corespunștor ar fi revisuită.

Cam tot așa va fi și în ce pri-
vesce rezultatul practic al legii, prin
care se stabilește ca Curia sê ju-
dece în afaceri electorale. Când va
ajunge lucrul acolo, ca sê se ia o
hotărîre, care sê nu consune cu in-
teresele păturei conducătoare și
stăpânitoare, atunci se vor gândi de
dece ori, că ore nu va fi mai bine
a-se achita cei ce au călcat libertatea
electorală pentru a servi acelu în-
teres în contra așa dișilor dușmanî
ai statului?

Așa merg lucrurile în Tera un-
ghurască. De aceea prospectele „noiei
ere“, pe care vré sê o întroducă gu-
vernul Szell, sunt și rămân foarte
slabe și palide.

Krüger în Paris.

Din Marsilia președintele Krüger a
plecat alaltăieri spre Paris o'un tren special
și a ajuns acolo la 10:35. Publicul adunat
la gară a salutat pe bătrânul președinte
cu aplause furtunoșe, cari au durat minute
întregi. Bărbații își descoperiră capetele
femeile fluturau batistele, fetele aruncau
flori dinaintea ôșpelui. Krüger privea cu
ochii scâldați în lacrimi acest omagiu miș-
cător, apoi voi sê se dea jos din cupeu,
dér n'a putut, fiind-că publicul ocupase
întreg terenul, încât nici o palmă de loc
nu mai rămăsese liber. Poliția fu, prin
urmare, silită sê intervină și se deschidă
cale președintelui.

În sfîrșit Krüger apare pe scara cu-
peului-salon. Apariția lui bărbătescă a
făcut ca însuflețirea sê-și ajungă culmea.
Krüger privea liniștit și serios masa co-
losală a manifestanților.

Comitetul de primire voi sê conducă
pe Krüger în sala de gală a gării, care
fû admirabil ornată. Dér acêsta nu i-a
succes, fiind-că publicul se imbulzia spre
Krüger, fiă-care voind sê-i întindă mâna.
Siliințele poliției de-a deschide cale lui
Krüger au fost zadarnice, el nu putea sê
înainteze și comitetul de primire vâdînd
neputința sfortărilor sale, a decis îndată
sê rămână în marea hală și sê prezente
aiol lui Krüger deputațiunile.

Krüger a fost salutată mai întâi de
Crozier în numele președintelui Loubet.
Krüger a răspuns în limba olandesă:

„Esprim mulțămîta mea președintelui
Republicii franceze și guvernului séu pen-
tru feliicitările, ce-mi aduc. Te rog sê asi-
gurezi pe șeful de stat al Franței și pe
guvernul séu despre sentimentele mele de
gratitudine“.

Urmă senatorul Guérin, care salută
pe Krüger în numele comitetului bur din
Paris, țicînd:

„Poporațiunea Parisului te va îmbră-
șișca ca pe eroul dreptății și al indepen-
denței patriei Vóstre. Te salut în capitala
acelei țeri, care a simțit ou D-Vóstré în
decursul luptelor eroice“.

Krüger a răspuns în limba olandesă
următoarele:

„Vréu înainte de tôte sê-mi esprim
bucuria pentru manifestarea liberă a sim-
patiei, care dá dovadă de sentimentele
atâtor sute de mii de Francezi. Aflu im-
portant sê vè spun, că cauza noastră este o
causă dréptă. Independența, ce o pretind
republicele bure, se întemeiază pe dreptate
și chemarea ei este de a garanta pacea.
Pentru tôte comorile lumii nu voim o
grația, care s'ar basa pe nedreptate. Noi
numai dreptatea o voim, nimic alt-ceva decăt
dreptate. Când am pretins un tribunal de
arbitriu, pe care-l pretindem și ađi, am
arătât, că în intențiunile noastre nu erau
decăt pacea și independența, pe cari le pre-
tindem și ađi.“

În numele consiliului comunal pari-
sian Krüger fû salutată de Grébauval print'o
vorbire, în care a țis, că Parisul iubesc
pe eroi și ou sentimente de compătîmire
a urmărit lupta, în care republicele sud-
africane au stat față ou brutalitatea pre-
ponderantă. „Poporul nostru a sângerat din
ranele, ce s'au adus poporului bur. Doririle
noștre de bine te urmăză în momentul când
pășesci înaintea lumii întregi pentru cauza
sfîntă. Asta e tot ce putem face pentru
D-vóstré. Dér sunt momente, când consciința
popórelor vorbesce și sperăm că va și
vorbi“.

Krüger a răspuns:

„Știu, că acest mare oraș a fost pu-
rura printre cele dintâi, când era
vorba de apărarea dreptului și dreptății.
Am fost deja în Paris și sunt fericit, că
am putut sê mai viu odată. Am venit éráș
după dureróse încercări, în acest oraș, cen-
trul lumii. În momentul însă când pun pi-
ciorul pe pământul Parisului, simțesc deș-
teptându-mi-se din nou increderea. Em-
blema orașului d-vóstré îmi redesteaptă
din nou increderea în succesul causei noastre
Când vèd corabia acêsta (în emblema ora-
șului Paris se află o corabie), care nici-
odată nu se cufundă și purura plutesce
pe de-aspura apei, atunci îmi țic: *nicî re-
publica noastră nu va peri v'odată*“.

Krüger fû condus apoi la trăsură și
se formă cortegiul. Înainte mergea garda
republicei în frunte ou șeful poliției Le-
pine. Urmă trăsura lui Krüger, în care
ocupa loc președintele și consilierul Gré-
bauval. Publicul de pe strade manifesta
viforos și strigările de „Trăescă Krüger!
Trăescă Burii!“ s'au continuat până când
Krüger ajunse la otel „Scribe“. În jurul
otelului aștepta o masă de popor colo-
sală. La otel îl așteptau între alții toți
membrii familiei Bonaparte aflători în Paris.
Un cor de tinere fete cântă imnul trans-
vaalian. După cântare Krüger fû salutată
de Bichmann în numele coloniei olandese.

El țise: „Te salut, luptătorule vrednic de
nobilității tîi străbunî. Inimicîi tîi pot sê
omóre corpul, nu însă și sufletul“.

Krüger la Loubet.

Îndată după sosirea sa la hotel, Krü-
ger adresă președintelui Loubet rugarea
sê-l primescă. Președintele republicei rês-
punse imediat, că-l primesc buouros după
amlađi la 4 ore. Ceremonialul primirii a
fost perfect acela, ce se observă la pri-
mirea căpeteniilor de stat, cari oăltoreșo
incognito.

După amlađi Krüger merse la Elysée
în trăsura președintelui Loubet. El era în-
soțit de Crozier, Leyds, un secretar de
legațiune și un tâlmaciú. Pe întreg par-
cursul publicul făcu ovațiuni lui Krüger.
La sosirea în Elysée el fû primit ou ono-
ruri militare. Musica oăntă imnul trans-
vaalian. Loubet primi pe Krüger în sala
marilor ambasadori. La visita acêsta, care
a durat 10 minute, a fost de față și mi-
nistrul de esterne Delcasse. Pe lângă același
ceremonial Krüger s'a reîntors la otel. În
decursul viteii el purta însemnele de pre-
ședinte al Transvaalului, precum și marea
cruce a legiunei de onóre.

Scurt după acêsta președintele Loubet
i-a reîntors visita.

Dela corespondentul nostru din Paris
am primit următoarea scoire telegrafică re-
lativ la sosirea și primirea lui Krüger:

Paris, 24 Noembrie (5 ore séra.) Krü-
ger a sosit în Paris ađi înainte de améđi.
I-s'au făcut manifestații grandioșe. Delirul
entusiasmului este înaintea hotelului „Scri-
be“ de lângă Operă, pe care este arborat
drapelul republicei Transvaal și unde a
tras bătrânul președinte Krüger. În mo-
mentul când vè telegrafez, imensa mulțime
aclamă încă pe președinte. Poliția n'are
putere de ajuns sê opréscă strigătul „Vive
Krüger!“

— Telegrama acêsta a sosit aiol nu-
mai Sâmbătă la 11 ore nóptea; din cauza
acêsta n'am putut-o publica în numărul de
Duminecă.

Asupra sosirii președintelui Krüger
la Marsilia „Times“ din Londra publică un
articol în care țice între altele:

„Primirea ce se va face în Franția
d-lui Krüger, va contribui pôte sê întreție
speranța unei intervenții străine la aceia,
cari au rêmes sê combată în Africa de sud,
și pôte că locul de debarcare a fost chiar
ales în acest scop. Totuși, primirea acêsta
n'ar puté produce un efect durabil. Gu-
vernul francez și-a arătât îndestul senti-
mentele amicale cătră Anglia prin atitu-
dinea sa absolut corectă în rêsboiul sud-
african și prin cordialitatea de care a dat
dovadă în alte cesiuni, așa încât nimeni
în Anglia n'ar puté fi jionit de primirea,
ce se va face ex-președintelui Transvaal-
ului“.

După aceea „Times“ caută sê distrugă
ori-ce speranță a Burilor într'o intervenția
francesă în favórea lor.

Nota lui „Standard“ e mai puțin se-
nină. El ar fi voit „ca scoirea cum-că Krü-
ger nu va debarca la Marsilia, sê fiă con-
firmată“, și termină țicînd, că Francezii
primesc bine pe Krüger, pentru-că a pri-
cinuit nécasuri Angliei.

„Ei ar trebui însă — continuă „Stan-
dard“ — sê-și dea sêmă, că este ore-care
primejdiă în a arăta ostilitate contra unui

vecin. Fără îndoială guvernul francez este absolut corect în atitudinea sa, d-er Francesii fac încă odată dovadă de anglo-fobie. Nu ne emoționăm de aceasta, d-er luăm act.

„Globe“, într'un articol intitulat „Krüger și canalii“, cantă să dovedească cum-o manifestările, ce se pregătesc, sunt o manoperă a partidelor din Franca, cari ar dori să pue pe președintele Republicii într'o situația grea și odioasă, ca să-și urmărească proiectele lor reacționare. Cu toate că durata războiului a fost prea lungă, adaugă „Globe“, cele mai bune relațiuni n'au încetat de a exista între guvernul Franței și al Mării Britanii, relații care nu trebuie să fi turburate de strigătele unor agitatori interesați.

Debaterea bugetului pe 1901 se va începe mâine în camera ugară. După vorbirea scurtă a raportorului Nemenyi, va lua cuvântul Fr. Kossuth și I. Molnar, cel dintâi pentru a expune punctul de vedere al partidei independente, ăr cel de al doilea va vorbi în numele partidei populare. Din mai multe părți se accentuează, că dezbateră bugetară nu va fi scurtă. Ea nu se va sfârși anul acesta și astfel guvernul va prezenta dietei un proiect de indemnitate bugetară.

Puterile și China.

Lui „Morningpost“ i-se comunică din Washington, că între Statele-Unite și Anglia urmăză negocierii privitor la despăgubirea de război. Negocierile se urmăză deja de o săptămână și rezultatul lor se va publica încurând. Se crede, că ambele state se vor obliga reciproc de a nu coopera la o procedere, care ar avé de scop lichidarea Chinei și împărțirea ei.

Ministrul american de externe Hay a adresat o notă identică tuturor guvernelor, în care accentuează ținta, ce o urmăresc Statele-Unite față cu China și face propunerii cu privire la mijlocele de a se ajunge mai ușor scopul comun puterilor.

Nota americană recomandă o politică mai puțin aspră, mai ales în cestiunea pedepselor și a despăgubirilor.

„Daily Telegraph“ din Londra anunță din Tien-Cin cu data de 21 l. o., că între ambasadorii puterilor s'au ivit divergențe de opinii privitor la aceea, decât șefii Boxerilor să fiă pedepsiți ori nu cu moarte. Japonia, Statele-Unite, Rusia și Franca cer pedepse mai puțin grele.

Tot acesta se telegrafază și din Viena cu adausul, că concertul puterilor este amenințat să devină numai o vorbă deșartă, în urma neînțelegerilor ivite în timpul din urmă.

Procesul asasinilor bulgari.

Audiența de Marți 7 Nov.

Dina de Marți a fost rezervată pledăriilor. Publicul își ocupă de cu vreme locurile. D-na Mihăileanu, având alături pe copilul ei, se aședă pe banca părții civile.

Sedința se deschide la ora 1 fără un sfert. Se introduce acușății. D-l Președinte Giuvanu citește procesul verbal de prelungirea sesiunii pe încă 5 zile. Apoi dă cuvântul apărătorului lui Boiciu Ilieff.

Pledăriile apărătorilor.

H. Butoianu, apărătorul lui Boiciu Ilieff: D-lor jurați, după lungi dezbateri, simțul umanității cere, ca o voce să se ridice și în apărarea acușăților Datoria mea e, ca să apăr pe Boiciu Ilieff.

Laud justiția, laud atitudinea presei; d-er jurații nu trebuie să asculte o singură voce. Legea cere, ca ambele voci să se audă, acușare și apărare.

Datoria juraților nu e numai de a constata faptele, d-er a căuta originea, cauza, spre a stabili responsabilitatea unui om. Trebuie să întrebăm, cine e acel om, de unde vine, în ce mediu a trăit. Boiciu Ilieff e macedonean, vine din Macedonia, unde a trăit în sclăvie. Boiciu Ilieff, la interogatoriu, a spus că dela vârsta de șase ani a vădut cum Turcii i-au omorât părinții, și de atunci rățăcesce.

Esaminază situațiunea economică a populațiunii bulgare și starea psihologică a poporului bulgar. Spune, că Boiciu Ilieff este produsul unui mediu criminal.

Vorbind de complotul bulgar, urzit la Vinița, și descoperit de Turoi, — în urma cărui fapt sute de familii bulgăresci au suferit cumplit torturi, violări etc. — spune că Fitowsky era bănuț, că ar fi trădat acest complot. Fitowsky pentru acesta a fost condamnat la moarte și Boiciu Ilieff a fost însărcinat cu aducerea la îndeplinire a acestei sentințe, în urma insistenței președintelui comitetului macedonean, Sarafoff.

D. Butoianu cere circumstanțe ușurătoare pentru asasinul lui Fitowsky, prezentându-l ca un instrument.

Const. Lahovari, apărătorul lui Mitu Stoiceff, spune, că atunci când a primit însărcinarea din oficiu, s'a întrebat, decât pôte face acesta, când este și reprezentant în Camera?

S'a gândit însă, că chiar asasinul regelui Umberto a găsit un apărător și atunci a primit să apere pe Stoiceff.

Intr'o frumoasă și substanțială pledoarie, susține, că Stoiceff nu era decât membru în societatea macedonenă și era soldat, care nu discuta ordinele, ci numai le asculta. El la crimă n'a luat o parte materială, ci trimis el a ascultat ordinul, fără să-l discute, cum îi este prescriș soldatului. Termină cerând clemența juraților pentru acusatul Mitu Stoiceff.

Președintele întreabă pe Stoiceff, decât era înseris în comitet. Stoiceff răspunde, că era înseris la societate și că nici nu cunoșcea pe Sarafoff.

Mircea Poenaru-Bordea, apărătorul lui Carambuloff, are cuvântul. D-sa prezintă pe oliontul său, ca fiind indus în erore de alții.

In cele 3 zile dela sosirea lui Boiciu Ilieff, Miteff și Stoiceff din Sofia, Carambuloff n'a luat nici o parte la constăturile lor. Tocmai în sera crimei e chemat și el la constăturile dela Trifanoff și nu i-se dă altă însărcinare lui Carambuloff, decât să ia acasă pe Boiciu Ilieff după comiterea crimei. Boiciu Ilieff întrebat, d-ice, că nu Carambuloff i-a spus, că o să-l ia acasă la d-ensul, ci Trifanoff.

D. apărător conchide, că cel mai nevinovat din acești acușăți e Carambuloff, care dela jurați ca să discerne voința fiercărui, să aibă elemente pentru Carambuloff, care deși major, face parte dintr'un popor minor.

Mihu Valerian, întâiul apărător al lui Al. Trifanoff, spune dela început, că Trifanoff nu pôte fi decât victima unui patriotism rău înțeles și a unei bande de asasini.

Face istoricul comitetelor macedonene înființate încă după războiul româno-rusoturcesc și al căror președinte a fost prințul Batenberg. Aceste comitete au reușit să realipescă Rumelia la Bulgaria. Mai apoi însuși Stambuloff a fost ciopărțit de acest comitet, crimă oribilă la care apărătorul spune, că a asistat, fiind în Sofia. Poporul bulgar a fost schimbat în cursul îndelungei sale sclăvii, nu mai este acel popor blând, care era mai înainte. În acest mediu este crescut Trifanoff.

Trifanoff este adus aici înaintea d-vostre și pentru-că a fost președintele comitetului secret din Bucuresci. Acest lucru nu este o crimă la Bulgari, este ceva cu totul obișnuit, din cauza culturai ce li-se dă.

Actualul comitet macedonean — spune apărătorul — se compune în cea mai mare parte din asasini, șeful lui este un abil asasin. Nu toți însă din comitet sunt asasini; o spunem acesta pentru demnitatea națiunei vecine, căci adî în Bulgaria toți Bulgarii fac parte din comitetul macedonean.

Președintele: Cum nu puteți dovedi aceste lucruri cu acte, să trecem asupra lor considerându-le ca gratuite.

Valerian: Fac aceste declarații în public, căci nimeni nu mă va pute desminti.

Președintele: Și tot în public spunem și noi, că afirmațiunile d-v. neputând fi dovedite cu acte, le considerăm gratuite.

Apăr. Valerian vorbește apoi despre mărturisirile lui Trifanoff, a căror importanță o relevază, și face să reiasă, că Trifanoff merită indulgența pentru serviciile aduse. El nu pôte fi numit asasin, el nu pôte infuuda pușcări. Să se bucure de această indulgență pentru-că au făcut destăinuiri. Achitarea lui Trifanoff va fi cea mai puternică palmă dată dușmanilor României.

Președintele: Justiția pedepsește, nu palmușește.

Apăr. Valerian termină cerând mila juraților pentru tinerețai lui Trifanoff, pentru bătrânul lui tată, căruia s'arogă să-i fi

redat, căci Trifanoff va trebui să ia oalea exilului pentru serviciile, ce le-a adus țerei noastre. — Se dă apoi cuvântul lui

Victor Fotescu, al doilea apărător al lui Trifanoff. D-sa prezintă pe Trifanoff ca nevropat și degenerat, citând, întru susținerea acestui fapt, diferiți autori străini. Ușor i-a fost lui Boris Sarafoff să înflăcăreze capul unui degenerat ca Trifanoff.

Trifanoff a trebuit să ia parte la crima Fitowsky, deoarece era amenințat cu moartea, după cum reiese din declarațiile lui Boiciu Ilieff. Imediat însă după comiterea crimei, Trifanoff a priceput prăpastia și atunci și-a schimbat atitudinea, apucând calea mărturisirilor. Când Trifanoff a aflat încercarea de a-l otrăvi, atunci dintr'un sentiment de răzbunare și de voie a făcut atâtea declarații și mărturisiri, cari au adus atâtea servicii instrucției și țării în genere.

Concluziunile apăr. Fotescu sunt, că Trifanoff a intrat în această afacere condus de capul unui naiv și fără experiență, și cere indulgența juraților pentru marelui serviciu adus de Trifanoff prin revelațiunile sale, în special în ce privește complotul contra M. S. Regelui.

Al. Brăescu, apărătorul asasinului lui Mihăileanu, Stoian Dimitroff: Spune, că nu se va ocupa cu complotul contra M. S. Regelui și omorul lui Fitowsky. În privința complotului contra Suveranului, d-ice, se felicita împreună cu toți cetățenii, că d-ilele Suveranului au fost apărute și din mijlocul Curții îi trimite un respectuos salut.

D-l Brăescu spune, că nu pôte cere nici mila, nici indulgența juraților, căci ar fi să insulte memoria lui Mihăileanu. Mandatul imperativ de apărător al oliontului său îl obligă să dovedească, că d-ensul nu este un criminal ordinar.

Apărătorul face teoria relativității crimelor politice și aduce număröse exemple, ca acela al Charlottei Corday, al diverselor atentate îndreptate în Germania contra lui Napoleon I, crime și atentate, cari de unii erau considerate ca acte de eroism și de alții ca nisece crime ordinare, ăr autorii lor laudau și socotiți ca miserabili.

Atingând cestiunea sentimentului de generositate, care aparține poporului latin, d-l Brăescu d-ice, că cine n'a înțeles partea generoasă din Don Quichotte, nu va pricepe pentru ce d-sa, benevol, apără pe Stoian Dimitroff. Vorbind dela starea civilă a acusatului, afirmă că este minor și cere să-i se pue la dispoziția actul prezentat de d-l președinte, după care Dimitroff ar fi major.

Actul i-se pune la dispoziția.

În timpul instrucțiunii Dimitroff a fost recunoscut de minor; așa este trecut și în actul de acușare. După instrucția însă tendința s'a schimbat, și a multe alte tendințe, și se face încercarea de a se majoriza Stoian pentru a-i asigura un locaș mai lung la oenă. (Risete). Autoritățile noastre au cerut din localitate un act, că Stoian e major. Pe un asemenea act însă nu se pôte pune temei și nici n'a fost comunicat acusatului. Ministerul public nu se pôte răzumi pe acest act, pentru a modifica starea civilă a acusatului. Cestiunea aceasta nu pôte fi pusă la jurați.

Președintele: D-le apărător, să vă dau o lămurire juridică. Camera de punere sub acușare n'a statuat nimic, decât este major sau minor. S'a pus în vedereai lui Stoian Dimitroff, că decât vré să dobore decisiunea Camerei de punere sub acușare, să facă recurs în Casați; n'a făcut, deci lucrul ră-mâne definitiv judecat și nu mai puteți discuta acesta înaintea d-lor jurați.

D-nul Brăescu insistă asupra faptului, că această cestiune nu se pôte discuta de jurați.

Intrăbă, decât ministerul public va da replica pentru a soi, cum să-și repartizeze apărarea.

D-l procuror general răspunde, că nu va lua cuvântul în replică.

D-l Brăescu vorbește asupra comitetului macedonean și afirmă, că între două popore nu pôte fi vorba de grațitudine sau de ingrățitudine, ci numai de coincidența de interese. Între noi și Bulgaria există însă legături mai adânci.

Cere juraților, ca asupra stărei civile a lui Dimitroff, să aibă în vedere cele spuse de d-sa și încheie spunând, că speră cum că jurații nu vor depune prea mult zel și că 15—20 ani de reclusiune vor stămpăra nervii lui Stoian Dimitroff.

Camil Demetrescu, apărătorul lui Spiru Alexoff, are apoi cuvântul: Constată că pe lângă Boiciu Ilieff și Dimitroff, cel mai acusat este Spiru Alexoff. E-plică întru cât-va acesta și prin antipatia pe care o degajază persoana lui Alexoff, antipatie dublată de imbecilitate, care-l împedea d'a pôte răspunde precis la o anumită cestiune.

Apărătorul atinge în trecăt împrejurările în care Spiru Alexoff a luat parte la faptele, cari au adus pe acușăți înaintea justiției. Esaminază apoi acușările, care au aduc în sarcina lui Spiru Alexoff și caută să demonstreze rënd pe rënd neseriositatea lor.

În privința acușățiunei principale, că Alexoff ar fi dat bani lui Dimitroff pentru ca să și repare revolverul, este chiar declarația lui Dimitroff, care afirmă, că nu pentru acesta i-a dat bani Alexoff. Soia însă d-er Alexoff, că Mihăileanu avea să fie omorât, însă acesta nu pôte constitui un motiv, ca să fie adus înaintea juraților, de ore-cel unul din martorii a declarat, că soia că se va omori un Cuțu-vlah și pe lângă acesta mai sunt și expulsații, cari și d-ensii ar fi trebuit să fie aduși înaintea juraților, că ei soiau, că se va ucide oineva. Dacă nu denunțat faptul, așa se explică prin declarațiile atător martori, cari au arătat o temă inspirată comitetul, care în altă parte este mai puternic decât autoritățile.

Se mai acușă, că a avut în depon otrăvă, acesta nu pôte însă constitui pentru d-ensul un act de acușare. Cele declarate de Peteff contra lui cu provin dea din ura, ce acesta a avut'o contra lui Alexoff pentru-că nu i-a dat bani, ca să plece și comită spargerea. D-l Camil Demetrescu citește câte-va pasagi din scrisorile primite în închisore, scrise de Alexoff lui Dimitroff căutând să dovedească exproinsul acelor scrisori arată sinceritatea lui Alexoff și nevința lui.

Apăr. termină rugând pe jurați să recunoască complectă nevinovăția a lui Alexoff, care, pe lângă multe defecte, are calitatea că este bun.

Sedința se ridică anunțându-se cea viitoare pentru Joi.

SCRIRILE ȚILEI.

— 13 (26) Noemvrie.

Convocarea corpurilor legiuitoare române. „Monitorul oficial“ publică decretul pentru convocarea corpurilor legiuitoare în sesiune ordinară. Ele se vor deschide Mercuri în 15 Noemvre, după ceremonialul prescriș, în prezența Regelui însoțit de prințul moștenitor. La orele 12 Regele va da oetire mesagiului pentru deschiderea sesiunii.

I. P. S. Sa Metropolitul Mihail a fost primit țilele acestea în audiență particulară de Majestatea Sa în Budapesta.

Onomastica episcopului Mihail Pavel. „Unirea“ din Blășiș scrie: Dina Sfșilor Mihail și Gavril, onomastică a Escelenței Sale bunului episcop de Orade Mihail Pavel, a fost țil de mare sərbătoare pentru frații din diecesa orădană și mai ales pentru cei din Beiuș. Sərbarea țilei onomastice a bunului părinte-episcop a fost împreunată încă cu sərbările jubilar... Notăm aici, că din Blășiș s'a trimis Mercuri la adresa bunului arhieru o telegramă de felicitare și de salutare a sərbărilor acoperită cu multe și distinse iscălituri.

Inaugurări. Pe țilua de ieri, Duminecă, au fost anunțate inaugurarea „Cercului sindicatului țiaristilor“ din Bucuresci și inaugurarea „Academiei de musică și artă dramatică“, din Bucuresci, în nouele lor localuri. Tot Duminecă s'a inaugurat Laboratorul de chimă analitică dela facultatea de medicină din capitală, în prezența ministrului de instrucțiune C. Arion. Laboratoriul este pus sub direcțiunea d-lui N. Minovici.

Agitațiunile comitetului bulgaro-macedonean. O corepondență sosită din Sofia țiarului „Tagblatt“ din Viena spune, că comitetul macedonean nu și-a micșorat activitatea sa, cu tot procesul făcut Bulgariilor la Bucuresci. Comitetul continuă a trimite arme și munițiuni la granița macedoneană, așteptând sosirea iernei spre a-le trece ca contra-bandă în Macedonia. Guvernul bulgar se preface, că nu vede nimic.

O nouă crimă bulgărescă. țiarul „Peninsula Balcanică“ de Joi aduce știrrea, că țilele trecute o bandă de sclerași au năvălit în orașul Veria, din Macedonia, și s'au acușat într'o casă d-erimată din fața tribunalelor, casă, care în timpul războiului

greșo a servit de deposit la muniții. Scopul lor era să pue mâna pe fiul bogatului bey Nezim-efendi, d'ér, fiind descoperiți, au luat-o din vreme la fugă și au dispărut. Pe urma lor a dat fuga o poteră sub comanda lui Dacuși, d'ér fără a pute pune mâna pe vre-unul dintr'ênșii. Mai târziu acești sceleraiți au întelnit pe drumul satului Campsida pe sâtenul român Christea cu sora lui Maria, aducând struguri dela Salonic. Bandiții, fără multă gândire, s'au repețit asupra Mariei, voind a-o răni. Fratele acesteia, căutând să apere dinstea sorei sale, a fost lovit în piept de mai multe cuțite, rămânând mort pe loc. Fata s'a luptat mult timp desperată, d'ér a fost învinsă și dusă într'o colibă părăsită, unde după-ce a fost batjocorită de acei liberatori ai Macedoniei, a fost străpunsă cu cuțitele lor, ca să se ștergă ultima urmă de descoperire a crimei. Corpurile acestor tineri au fost găsite mai târziu de niște călători ai lor tot Români și duse în sat, unde a produs o impresie de disperare deosebit de justificată, nefiind nimeni sigur nici de ziua de mâine. — Tot „Peninsula Balcanică“ spune, că actualmente operază în Macedonia, făcând tâlhării și omoruri, șese bande de hoți Bulgari, ai căror șefi sunt plătiți de comitetul suprem bulgar din Sofia.

Regina Wilhelmina cătră Krüger. Regina Olandei a adresat președintelui Krüger următoarea telegramă: „Am avut o mare plăcere putând să pun la dispoziția Escapei Văstre vaporul „Gelderland“. Sunt bucuroasă auzând, că ai făcut călătoria, bucurându-te de cea mai bună sănătate. — Wilhelmina“.

Post de medic vacant. Afăm, că în locul răposatului Nicolau Cinteș s'a publicat concurs la postul de medic de cerc în Zernesti sub nr. 617—1900 presidial al vice-spanului comitatului Făgăraș. Cererile propuse cu documentele de calificățiune au să se adresa spanului comitatului Făgăraș. Ar fi de dorit să concureze și Români, fiind cerul curat românesc.

Misionari mormoni în Timișoara. Din Timișoara se scrie, că d'ilele trecute au venit acolo doi misionari mormoni, venind din Salt-Lake-City și având acte legalizate dela autoritățile respective. Ei vor să înființeze o comunitate religioasă mormonă lângă Timișoara. Poliția a trimis ministrului de interne, spre esaminare, catechismul mormon.

Prinț turcesc insultat. Sultanaul are un fiu de 27 ani, prințul Ahmed. El este al treilea fiu al Sultanului. Ahmed Effendi s'a dus înainte cu câte-va zile în Dolma-Bagdse. De-odată sare pe scara trăriei un om bine îmbrăcat și încep să omăgălescă pe principe. Făptuitorul f'ă prins la interogatoriu a declarat, că este austriac și e membru al ambasadei austro-ungare. Nu se știe cauza pentru care el a insultat pe prinț. Se crede însă, că în afacere ar avé rol și o femeie.

Arsenalul Vaticanului. Se scrie din Roma, că consiliul Vaticanului în frunte cu cardinalul Rampolla, a ținut d'ilele acestea ședință, în care s'a decis, ca toate armele câte se află în arsenalul Vaticanului să fie parte vândute, parte topite. Când în 1870 armata italiană a intrat prin Porta-Pia în Roma și au silit trupele papale să capituleze, cei învinși a dat Italianilor numai o parte din pușci și tunuri, ér cea mai mare parte au fost păstrate în Vatican, asilul inviolabil al papei. Sunt cam 150,000 buci de diferite arme, unele de prin evul mediu.

Amnestia în Franția. Senatul francez a primit proiectul de lege al amnestiei, care se estinde asupra delictelor de presă și asociațiunii, precum și asupra tuturor persoanelor, cari au fost pedepsite cu ocaziunea turburărilor antisemite din Algier.

In luptă cu un urs. „Universului“ i-se scrie din Buzău: Mai mulți locuitori frunțați din comuna Goidesci, localitate situată la apropierea frontierei, vedând marile stri-

căciuni, ce li-se fac de urși, cari populéză în mare număr pădurile din acea parte și le răpesc vitele dela pășune în chiar toiul verei, s'au hotărât a face o mare vânătoare, spre a stirpi acele fiorose animale. Acea vânătoare s'a făcut în primele zile ale lunii curente, în imensele păduri ale fraților Carp, de pe teritoriul acelei comune.

Se știe, că vânătoarea de urși este dintre cele mai periculoase și spre a ataca aceste animale, se cere multă prudență și curaj. Nicolae I. Moisiță, unul dintre vânătorii, vedând venind în direcțiunea sa un urs, se ascunse imediat după un copac, de unde trase un foc de pușcă și av' satisfăcțiunea a vedé fiara culcată la pământ. Credând, că l'a ucis, vânătorul se și apropie de urs, pentru a-l trage la lumină și a-i lua pielea: av' însă cruda decepție a constata, că nu numai că ursul nu era mort, d'ér la vederea lui s'a sculat în labele dind'eret și s'a repețit la el.

Detunătura armei, mugetul fiarei rănite și țipetele lui Nicolae Moisiță, atraseră atențiunea celorlalți vânătorii, cari, alergând în ajutorul tovarășului lor, vedură cu grăză pe urs cum cu furia stringea în brațe și mușca cu gura pe nefericitul Nicolae, care părea a fi un cadavru. Cu 2 glonțe ei reușiră a omori bestia sălbatică și cu mare greutate a scote din ghiarele înțepente ale ursului pe tovarășul lor, care nu mai da nici un semn de viață. Grav rănit, cu ôsele zdrobite, Nicolae I. Moisiță se află astăzi în căutarea spitalului rural „Nifon“, unde grația îngrijirilor medicale ce i-se dă, se speră a-i se salva viața.

Crima oribilă a unui tată. O calfă de cismar, anume Zedlacik din Viena, și-a asasinat pe cei patru copii ai săi, ținând gâtul la doi din ei, ér celorlalți doi sfărîmându-le capul cu un drug de fier. Apoi el și-a spintecat pântecul cu lovituri de cuțit. Copiii au murit, ér Zedlacik se află pe mörte. S'a constatat, că cismarul Zedlacik e nebul.

Liga pentru îmbrăcăminte rațională. Într'una din d'ilele acestea pe o stradă a Londrei lumea a vedut ceva unic în felul său până acum. O mulțime de d'omne și domnișore, tinere și bătrâne, grase și mai slăbuțe, frumoșe și mai urite purtând pantaloni „zuavi“. DAMELE mergeau la adunarea generală a „Ligei pentru îmbrăcăminte rațională“. Această Ligă e o societate, care are de scop reformarea costumului femeesc; ea vré să arate lumii, că femeia englesă nu numai că e cultă, d'ér de fapt pörtă și pantalonii. După-ce au vorbit vre-o doi-spre-dece oratori, domni și dame, adunarea generală a „Ligei pentru îmbrăcăminte rațională“ au luat unanim mai multe deciziuni, condamnând rochia femeescă, care, s'a d'is, e cauza atâtor nenorociri și una din pedecile cele mai mari în calea progresului.

Teatru german. Direcțiunea teatrului german anunță publicului brașovean, că dela 7 Decembrie st. n. va da 6 reprezentațiuni de operete. Cele 8 reprezentațiuni restante din abonamentul present, se vor da ulterior după carnaval, când întreaga societate teatrală se va strămuta la Brașov. Acei abonenți, cari nu vor fi învoiți cu această schimbare, pot ași ridica suma pentru reprezentațiunile teatrale, restante la casa teatrului, dela d-l cassier G. Hedwig.

Spargere cu furt. Nisce reufăcători au intrat în cancelaria comunei Dan din comitatul Caraș-Severin, spargând cassa și furând 1770 corone dare comună. De acest fapt este bânuit primarul comunal și unul dintre jurați.

Colectă pentru Bresci. În 15 Noembrie anarhiștii din New-York au voit să aranjeze o mare petrecere, al cărei venit curat l'au destinat regicidului Bresci, adică familiei acestuia. Poliția însă a oprit petrecerea. Comitetul arangiator s'a adresat telegrafic cătră soția și familia lui Bresci, oferindu-i sumele deja intrate. Soția lui Bresci însă a respins ofertul cu indignare,

condamnând pe toți cei de-un principiu cu fostul ei bărbat.

Avis. Hotelul „Bucuresci“ din loc trecând în arenda d-lui Izso Reiss, d-sa aduce la cunoscțiunea publicului, că mâine, Marti, în 27 l. c. se va face deschiderea otelului. Amănunte a-se vedé pe pag. 4.

Din lume.

— Rețeaua căilor ferate a Statelor Unite este aproximativ de 20 mii de mile, pe lângă cari mai sunt drumurile cu cai de 500 mile.

— În Franția s'au tipărit în anul trecut 13,123 opuri nouș literare.

— În Scoția s'au pescuit în anul acesta heringi în preț de un milion și jumătate dolari, cum în rari ani s'a mai întâmplat.

— Chinesii purtau haine de mătășă încă cu 4500 ani înainte de asta.

— În decursul anului, trecut s'a importat în Europa șampaniă de trei milioane și jumătate dolari.

— Cel mai vechiu edificiu al orașului american New-York este biserica s-lui Paul, care se află la colțul stradelor Broadway și Tulton. Ea s'a clădit în 1766, va să d'ică cu 10 ani mai înainte de neatărare.

— În Anglia se lucră pe an 300 milioane de yardi țesătură.

— Cea mai mare masă de apă, care nu în mare curge, este lacul Caspic, a căruia dimensiune este de 180 mii mile.

— Opiul a început a se produce în China numai cu 70 ani înainte de asta.

— În Anglia circulă 20,000 de trenuri pe zi.

— În Mexico se află o școlă de lemn, care s'a construit din 250,000 de copaci.

— Într'o biserică de marinari din San-Francisco după serviciul divin seservește ceaiul marinarilor participanți.

— Armata regulată a Statelor-Unite consta în anul 1804 din 3287 bărbați, în 1844 din 8573 și în 1861 din 16,422.

— Contingentul de pace al armatei rusești este de 896,000, ér contingentul de resboi de 3 și 1/2 milioane.

— Productul de lână al Statelor-Unite a valorat în anul trecut 350 milioane dolari.

NECROLOG. Subscriții cu inimă frântă de durere aduc la cunoscțiunea, cumă preaiubită soția, fică și nepoță **Emilia Ramonczai nasc. Nemeș**, după un morb îndelungat, provădută cu SS. Sacramente în 24 l. c. d. a. la 5 ore în al 25-lea an al vieții și 2-lea al căsătoriei, și-a dat blândul suflet Creatorului. Oșmintele defunctei se vor astruca la 26 l. c. în cimiterul gr. cat. din Gherla, ér st. liturgie se va celebra la 27 l. c. în biserica gr. cat. din Candia.

Fie-i țărina ușoră și memoria binecuvântată!

Gherla, în 24 Nov. 1900.

Dr. Vasiliu Ramonczai avocat ea soț, Nemeș jude reg. în pens. ca tată. Ved Ana Filipan nasc. Silași ca mamă bătrână.

DIVERSE.

Petru cel Mare și Menciocoff. Țarul Petru era într'o d'indispuș; a dat dec' ordine soldatului, care sta de pază la ușa cabinetului, să nu lase pe nimeni înăuntru.

Generalul Menciocoff, prietin personal cu Țarul și cel dintăiu fruntaș al imperiului, vine și vré să între la Țar. El intra tot-d'a-una fără a fi anunțat. Acum însă soldatul îl oprește.

— Ești nebul? d'ice el.

— Nu sunt, răspunde soldatul. Am ordin să nu las pe nimeni la Țar.

— D'ér eu sunt Menciocoff, pot să intru când vréu.

— De geabă, generale! N'ai să intri. Generalul era cu biciușca în mână. Furios el isbesce pe obrazul soldatului cu biciușca. Sângele a țisnit.

— Poți să me bați, generale. N'ai să intri.

Menciocoff vré să între, soldatul îl oprește; ei se iuhată, se i-besc, se luptă. — Țarul ese atunc, atras de șgomot.

— Ce-i aici? întrebă el vedând pe soldat și pe general ținându-se de gât.

— Mișelul ăsta îndrăsnesc să opré-o pe Menciocoff de-a intra la tine.

Petru s'a uitat crunt la soldat. S'a întors apoi, intrând cu Menciocoff în cabinet. Au stat mult de vorbă. Când a eșit generalul, Țarul l'a petrecut. La ușă, Țarul ia biciușca din mână generalului și o dă soldatului.

— Ei băste? Cârpesce acuma pe generalul de aci.

Menciocoff rămâne uimit. Petru nu glumea.

— Pe mine?

— Pe tine! Tu de ce l'ai lovit? Avea ordin să nu te lase înăuntru,

— D'ér cum să mă lovescă? Un soldat de rând, pe un general...?

— El e căpitan, generale... .

— Și-apoi? Eu sunt general... .

— Lovesce'l colonele, d'ise Petru cătră soldat.

— Lovesce, colonele! d'ise Menciocoff aprins de mânie și plecând obraji. Lovesce, colonele, căci de mai întârziezi, Țarul te numesce general... .

Și soldatul a lovit și din acel moment a rămas colonel.

Literatură.

Antropomorfisme și Antiantropomorfisme în limba română de Nicolae Sulică. În limba noastră scrierile de felul acesta sunt rare și scrierea acesta a d-lui profesor la gimnasiul român din loc Nic. Sulică se distinge nu numai prin conținutul său bogat și sistematic, prelucrat după stricta metodă științifică, ci și prin limbajul său scris la înțelesul tuturor. Autorul e cunoscut și din scrierile sale folklorice-filologice de până acum. Cartea e anunțăm acum, se pôte procura dela Tipografia A. Mureșianu cu 40 cr. său 80 bani (plus 5 bani porto).

Instrucțiuni populare despre datorițele și drepturile purtătorului de dare edate de Wilhelm Niemandz, 1900. Prețul cor. 1:20 plus 10 bani porto. Fiindcă unii cădușeră în greșela de a crede, că această carte ar fi potrivită numai pentru Brașov și comitat, suntem rugați chiar din partea d-lui editor a rectifica și asigura, că această carte de o potrivă bună și folositoare pentru cetățenii români ai statului acestuia și e chiamată a servi spre mare ajutor tuturor celor ce au afaceri de dări fiă de stat, fiă comunale etc. fiind opul provădut și cu tablele necesare așa că pôte servi ca și un „notarăș“. Se pot procura și dela Tipografia „A. Mureșianu“.

Noțiuni de Economia Vitelor, prețioșă scriere economică a d-lui I. St. Furtuna, edițiunea a treia cu 137 ilustrațiuni și 224 pag. Opul acesta nu se ocupă numai cu vitele, ci cu tot ce privesce o bună gospodărie, începând dela boi, cai, oi, capre, porci, măgari, și așa pe rând până la cel din urmă pui de găină, găscă, curcă, rață, ba merge chiar până la ouă arătând și acest-a cum se păstrează, cari sunt mai bune etc. Acest op economic scris cu multă cunoscțiune de cauză și forțe bogat în cuprins, a fost premiat de Societatea centrală de agricultură din România și e aprobat de ministerul român al cultelor și instrucțiunii publice pentru școlile și pentru bibliotecile populare. Se pôte procura și dela Tipografia „A. Mureșianu“ cu 2 cor. plus 10 bani porto.)

Din „Cura de apă“ ed. IV, apărută de curând, se pot procura esemplare și dela Tip. „A. Mureșianu“ cu 3 cor. plus 20 bani porto. Legată în scortă și cu exterior plăcut 4 cor. plus 30 b. porto. Cura lui Kneipp e cunoscută în totă lumea și scrierile sale cu prețioșele povețe igienice ar trebui să se afle în totă familia, precum și în bibliotecile populare, căci țărani p t profita mai mult de ele. Opul cuprinde peste 600 pag. și are o scală alfabetică a tuturor b'olilor și povețelor de cari se tracteză în op, în număr cam de 2200.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maier.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:

Scrieri istorice.

Memorii din 1849—49 de Vas. Moldovan, fost prefect al Legiunii III în 1848—49. Prețul 50 cr. (cu posta 55 cr.)

„Tera noastră“. Descrierea părților Ardealului dela Murăș spre miadă-și și valea Murășului, de **Silvestru Moldovan**, — e o soriere unică în felul său, atât de călduros apreată de întreaga țară română. Cu deosebire din bibliotecile populare ea n'ar trebui să lipsescă. Prețul 1 fl. (cu posta 1 fl. 10 cr.)

„Pintea Vitezul“, tradițiunii, legende și schițe istorice, de **Ioan Pop-Regaganul**. Cea mai completă scriere despre eroul Pintea. În ea se cuprind foarte interesante tradițiuni și istorisirii din toate părțile, pe unde a umblat Pintea. Prețul 20 cr. (cu posta 23 cr.)

„Românul în sat și la oște“. Acesta este ritul unei noue cărți, ce d-l **Ioan Pop Regaganul**, cunoscutul și meritatul nostru scriitor popular, a dat literaturii române. Prețul 10 cr., cu posta 13 cr.

„Colonel David baron Urs de Margina la Solferino și Lissa“, interesanta și eminenta conferență, ce a ținut-o d-nul colonel c. și r. **Francisc Rieger** anul trecut în reuniunile militare dela Brașov și Sibiu. Broșura conține și două portrete bine reușite ale baronului Urs, unul din anii de mai înainte, când încă era major, și altul din timpul mai recent; mai conține și o hartă a Lissei, cum și ilustrațiunea mormântului eroului nostru. Prețul 40 cr. (plus 3 cr. porto.)

„Reflexiuni fugitive“ la cap. I din cartea lui Dr. Réthi Laszlo intitulată „Azs olah nyelv és nemzet megalakulása“, scrisă de Arghirobarb. Prețul 40 bani.

„David Almasianu“, schițe biografice de **Ioan Popca**. Broșura această, prezintă și multe momente de însemnătate istorică. Prețul 30 cr. (cu posta 33 cr.)

„Povestea unei corone de oțel“, de **G. Coșbuc**. În istoria această ni-se arată oglinda viuă a faptelor mărețe, prin cari a trecut România până a ajuns la independență. Scenele ce se descriu din războiul pentru neatarnare, sunt la culme mișcătoare și însușitoare. Cartea e provădită cu numeroase portrete și ilustrațiuni. Preț. 75 cr. (cu posta 80 cr.)

„Războiul pentru neatarnae, de George Coșbuc“, o carte nu numai cât se poate de interesantă, bine scrisă și atrăgătoare, d'ér tot-odată și cea mai efînă între cărțile românesce, apărute până acum. Un exemplar în format mare 8° de 283 pagine numai 50 cr. (porto 55 cr.)

Istoria lumii, „tălmăcită de preotul Constantin Morariu din cartea nemțescă a D-ruului Th. B. Weltar. Partea I și II, fiecarei parte câte cu 50 cr. (cu porto 55 cr.)

Zarandul și munții apusenii ai Transilvaniei, descriere de **Silvestru Moldovan**. Cu 9 ilustrațiuni și o schiță. E o carte tot atât de prețioasă și rară în felul său, ca și cea dintâi. Recomandăm și această carte pentru bibliotecile populare, cum și pentru toți Români, cari vor să cunoscă țera și némul lor. Prețul 1 fl. (cu posta 1 fl. 5 cr.)

Atragem atențiunea cetitorilor asupra cărților de mai jos, cari se vënd cu prețuri reduse, ba chiar numai pe jumătate, de cum s'au vëndut până acum.

1) **Lascar Viorescu, O icônă a Moldovei din 1851** de **Wilhelm de Kotzebue**. E cunoscută această scriere ca o lucrare istorică de mare valoare în literatura noastră. Conține 268 pag. cu tipar curat și hârtie de lux. Prețul în loc de 4 cor., cum s'a vëndut până acum, este ađi numai 2 cor. (+ 30 bani porto.)

2) **Poesii de Veronica Micle**, regretata noastră poetă. Conține 144 pag. În loc de 3 cor., se vinde numai cu 1 cor. 50 b. (+ 10 b. porto.)

3) **Poesii complete** de **Carol Scrob**, Numele acestui autor este de asemenea bine cunoscut literaților noștri și poeziile lui ocupă un loc frumos în literatura română. Prețul s'a redus dela 4 la 2 cor. (+ 20 b. porto.)

4) **Instrucțiunea gimnasticeii** în școlile de băieți și de fete. Cu 57 figuri în text, de **D. Ionescu**, profesor de gimnastică la liceul Lazăr și la școala normală de institutori din Bucuresci. Preț. în loc de 3 cor. e 1 cor. 50 b. (+ 10 b. porto) De lipsă e mai cu sémă pentru învățătorii.

5) **Originea monedelor** (a banilor) de **M. C. Suțu**, o interesantă conferență ținută la Ateneul Român din Bucuresci. În loc de 1 leu se vinde cu 50 bani.

6) **Poesii** de **F. M. Stoenu**. Este o carte mare de 252 pag. cu exterior plăcut și bine îngrijit. Autorul e de asemenea cunoscut în literatura română și versurile sale frumoase nu au lipsă de laudă, căci se laudă de sine. În loc de 4 cor. se vinde cu 2 cor. (+ 10 b. porto.)

7) **„Vrei să te iubescă bărbatul?“** Broșura cu acest titlu conține povețe practice serioase și foarte potrivite pentru familiile bune. Prețul dela 1 cor s'a redus la 50 b. (+ 5 b. porto.)

Cursul la bursa din Viena.

Din 24 Novembre n. 1900.

Renta ung. de aur 4%	115.—
Renta de corone ung. 4%	90.35
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	119.50
Impr. căil. fer. ung. în argint. 4 1/2%	99.10
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	117.50
Bonuri rurale ungare 4%	90.60
Bonuri rurale croate-slavone	92.50
Impr. ung. cu premii	166.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	140.—
Renta de argint austr.	98.45
Renta de hârtie austr.	97.90
Renta de aur austr.	115.40
Losuri din 1860.	134.—
Acții de-ale Băncei austro-ungară	16.92
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	669.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	657.—
Napoleondori.	19.19
Mărci imperiale germane	117.70
London vista.	240.65
Paris vista	95.85
Rente de corone austr. 4%	98.30
Note italiene	59.90

Cursul pieței Brașov.

Din 26 Novembre. 1900.

Bancnota rom. Cump.	18.88	Vënd.	18.96
Argint român. Cump.	18.70	Vënd.	18.80
Napoleond'ori. Cump.	19.12	Vënd.	19.17
Galbeni Cump.	11.20	Vënd.	11.30
Ruble Rusesce Cump.	127.—	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	117.60	Vënd.	117.68
Lire turcesce Cump.	10.70	Vënd.	—
Scris. fone. Albina 5%	100.—	Vënd.	101.—

AVIS.
Am deschis
Salonul de frisat.
Intrarea lângă Restaurantul Gabel.
Fischler J.

POMADA veritabilă englesă pentru conservarea pelei și săpunul „Borax“ al Doctorului **Iosif Kriegl**

libere de orice substanțe oprite seu stricăcioase. Oferă cel mai bun mijloc de curățire a pielii.

Before. After.

Un burcănel de pomadă cu un săpun Borax se trimite pentru 3 corone 30 flér, după primirea prețului.

Chief-Office 48, Brixton-Road, London sw.

Asignațiile postale să se adreseze la:
Apotheker A. Thierry's Balsam-Fabrik
în Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.
Cumpărătorilor en gros li-se dă rabat conv.

ANUNCIURI
(insertiuni și reclame)

sunt a se adresa subscrisei administratiunii. în casui publicării unui anunțiu mai mult de odată se face scădemânt, care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazetei Trans.“

Hala de bere a lui Gabel.

Am onóre a face cunoscut On. public, că am închis Hala de bere ce am avut în Têrgul boilor nr. 2.

Tot-odată fac cunoscut On. public, că am luat în arëndă dela casa de păstrare din Brașov

Restaurația Redoute,

din casa cea nouă de Concerte, și voi deschide la 1 Ianuarie 1901 cu vëndarea de

Bere Lager (Alt Pilsenetzer)

renumită și plăcută.

Aducând mulțumirile mele On. public pentru încrederea cu care am fost onorat până acum, mă rog și în viitor a mă sprijini în întreprinderea cea nouă.

Cu totă stima

G. Gabel.

Avis de deschidere!

Am onóre a aduce la cunoscința On. public, că am deschis

Hotelul „Bucarest“

de nou arëndat și renovat prin mine o

sală de mâncare,

a cărei deschidere oficiasă va fi Marți séra în 27 Novembre prin concursul capelei naționale a lui Costi Gălușcă.

Mă voi însui într'acolo, ca prin mâncări gustose, Vinuri excelente proprii, prețuri moderate și serviciu prompt, să câștig deplina mulțămire a stim. mei óspeți.

Recomand și abonamente cu prețuri ieftine în și afară de casă.

Rugându-mă a fi onorat cu prezența unui On. public cât mai numărós, mă recomand cu totă stima

Izso Reiss,
hoteller.

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădit cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a puté esecuta orice comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE SCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE și IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciuri.

BILANȚURI.

Compturi, Adrese,
Circulare, Scrisori.

Coverte, în totă mărimea.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.